

Dĩ công vi thượng

Ngay từ khi còn hoạt động ở châu Âu, Người đã viết trên tạp chí rằng, “người phương Đông chuộng những gì cụ thể, một tấm gương sống còn giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Vì vậy, suốt cuộc đời Bác luôn lấy mình làm gương thực hiện những điều mình yêu cầu toàn Đảng, toàn quân, toàn dân thực hiện. Bởi Người hiểu rõ rằng, “thượng bất chính, hạ tắc loạn”. Lãnh đạo nói đi đôi với làm, chắc chắn ở dưới không thể có sự tùy tiện, vô tổ chức.

Một việc nhỏ người lãnh đạo hay mắc phải là nề nang, gia đình chủ nghĩa, nhưng câu chuyện Bác tiếp chị gái để lại nhiều suy nghĩ. Tháng 11.1946, khi Bác Hồ ở Pháp về, bà Nguyễn Thị Thanh từ Nghệ An ra thăm, đi cùng với hai người cháu là Nguyễn Sinh Thọ và Hồ Quang Chính. Ba người đến Phủ Chủ tịch, trình giấy tờ, Bác cho thư ký ra đón, đưa vào phòng khách. Chờ đến nửa tiếng, bà Thanh đi lại tỏ ra rất sốt ruột. Lúc đó Bác mới ra, câu đầu tiên là xin lỗi chị, bảo biết chị đến nhưng đang tiếp đoàn cán bộ miền Nam, không dứt ra được. Mặc dù từ ngày ra đi tìm đường cứu nước đến lúc đó hai chị em mới gặp nhau và Bác biết rõ chị gái rất kỷ tính, nhưng tình riêng vẫn phải tôn trọng việc chung.

Chuyện để chị gái chờ nửa tiếng không lớn, nhưng nó thể hiện Bác lúc nào cũng đặt việc công lên trên hết. Đây cũng chính là điều Người dặn Đại tướng Võ Nguyên Giáp khi thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam: *Dĩ công vi thượng*. Hay Bác dặn đồng chí Lê Giản, Tổng Giám đốc Nha công an Trung ương: Làm công việc an ninh, liên quan đến con người thì chú phải nhớ câu: *Thiết diện vô tư*. Tức là luôn đặt kỷ cương phép nước lên trên, không lấy tình riêng để giải quyết công việc.

Khi đất nước cực kỳ khó khăn, Bác kêu gọi tiết kiệm, và chính Người thực hiện tự giác và tự nhiên, không khiên cưỡng. Chiếc áo kaki của Bác sờn cả cổ, vai, gấu, anh em định bỏ đi nhưng Bác không cho. Bác giơ lên ngắm nghía bảo: “Sờn nhưng cũng vá mạng được, sao lại bỏ? Chủ tịch Nước mà mặc áo vá là cái phúc cho dân tộc đấy các chú ạ!”. Nói thế không có nghĩa là Bác muốn mọi người phải mặc áo vá, mà trong hoàn cảnh chiến tranh, nhân dân sống tần tảo, thì Chủ tịch Nước là người đầu tiên cần gương mẫu.

Có lần đi công tác ở Hà Nội, đến ngã tư đèn đỏ bật sáng, anh em cảnh vệ định đề nghị công an giao thông bật đèn xanh vì sợ mọi người biết Bác ngồi trong xe sẽ ủa đến chào hỏi, gây tắc đường, nhưng Bác bảo: Không được làm thế! Chủ tịch Nước cũng phải tuân thủ quy tắc giao thông, không được tạo đặc quyền.

Khi người cao nhất nghiêm chỉnh như vậy, đương nhiên cấp dưới cũng thực hiện răm rắp, không ai có quyền và dám cho phép mình vượt lên mọi quy định của Đảng, Nhà nước, không có chuyện “phá lệ” hay “xé rào”. Ngay cả các cán bộ ở Phủ Chủ tịch, không ai sử dụng quyền lực của cơ quan giúp việc Bác Hồ để lo việc cho cá nhân Bác hay cho chính gia đình mình. Nhờ vậy, thời đó, cán bộ từ lãnh đạo Đảng, mặt trận Việt Minh đến chính quyền cơ sở đều cơ bản giữ gìn kỷ

cương phép nước. Chính điều đó đã làm nên sức mạnh cho chúng ta chiến đấu và chiến thắng.